

श्री ५ को सरकार
कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको
सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको
जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०४६ सालको ऐन नं. १२

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि
विविध विरुद्धावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम
नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी
त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद
परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र औरामपट्ट परम ज्योतिर्मय
सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु
परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री
श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा
समरविजयिनाम् ।

राज्य विरुद्धको अपराध र सजायको व्यवस्था गर्न

बनेको ऐन

प्रस्तावना : नेपाल अधिराज्यको सार्वभौमता, अखण्डता र राष्ट्रिय एकता अभ्युण्ण
राखन, विभिन्न वर्ग, जाति, धर्म एवं सम्प्रदायका जनताका बीच सुसम्बन्ध कायम राखन,
शान्ति र व्यवस्था कायम राख्न तथा विदेशी राज्यहरूसंग मित्रताको सम्बन्ध कायम राखन
राज्य विरुद्ध गरिने अपराध र सजायको सम्बन्धमा सम्यानुकूल व्यवस्था गर्न
वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको
सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ:

१.१ यस ऐनको नाम “राज्य विरुद्धको अपराध र सजाय ऐन, २०४६” रहेको
छ ।

१.२ यो ऐन नेपाल अधिराज्यभर लागू हुनेछ र नेपाल अधिराज्यबाहिर जहाँसुकै रहे बसेको भएतापनि सबै नेपाली नागरिकलाई लागू हुनेछ ।

१.३ यो ऐन तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. राजपरिवार उपर आक्रमणः श्री ५ महाराजाधिराज वा मौसूफका पटवन्धा भहारानी वा राजपरिवारका अन्य सदस्यलाई जो सुकैले जोर जुलुम गरेमा वा थुनछेक गरेमा वा बल प्रयोग गरी त्रास देखाएमा वा सो कुराहरू गर्ने उद्योग गरेमा मृत्यु दण्ड, जन्म कैद वा दश वर्षसम्म कैद हुनेछ ।

३. राष्ट्र विष्ववः

३.१ कसैले नेपाल अधिराज्यको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता वा राष्ट्रिय एकतामा खलल पाने नियतले कुनै अव्यवस्था उत्पन्न गरेमा वा सो गर्ने उद्योग गरेमा निजलाई जन्म कैद हुनेछ ।

३.२ कसैले आपराधिक बलको प्रदर्शन वा प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारलाई पल्टाउने नियतले कुनै अव्यवस्था उत्पन्न गरेमा वा सो गर्ने उद्योग गरेमा निजलाई जन्म कैद वा दश वर्ष कैद हुनेछ ।

३.३ कसैले नेपाल अधिराज्यको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता वा राष्ट्रिय एकतामा आधात पर्न सक्ने गरी कुनै विदेशी राज्य वा संगठित शक्तिसंग मिली कुनै प्रकारको षड्यन्त्र गरेमा निजलाई जन्म कैद वा दश वर्षसम्म कैद हुनेछ ।

३.४ कसैले उपदफा ३.१ वा ३.२ अन्तर्गतको आपराध गर्ने षड्यन्त्र रचेमा वा सो गर्ने नियतले मानिस, हातहतियार वा खरखजाना जम्मा गरेमा वा सो गर्न दुरुत्साहन दिएमा निजलाई दश वर्षसम्म कैद हुनेछ ।

४. राजद्रोहः

४.१ कसैले लेखेर वा बचनले वा आकार र चिह्नद्वारा वा अन्य कुनै किसिमबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले श्री ५ महाराजाधिराज वा राजपरिवार प्रति धूणा, द्वेष वा अवहेलना गरे गराएमा वा सो गर्ने उद्योग गरेमा वा दुरुत्साहन दिएमा तीन वर्षसम्म कैद वा तीनहजार रूपैयाँसम्म जरिवाना वा दुबै सजाय हुनेछ ।

४.२ कसैले स्वतन्त्र एवं अविभाज्य नेपाल अधिराज्यको सार्वभौमसत्ता वा अखण्डतामा खलल पर्न सक्ने गरी वर्गीय, जातीय, धार्मिक, क्षेत्रीय वा यस्तै अरू कुनै आधारमा धूणा, द्वेष वा अवहेलना उत्पन्न हुने कुनै काम

कारबाही गरे गराएमा वा सो गर्ने उद्योग गरेमा वा दुरुत्साहन दिएमा
तीन वर्षसम्म कैद वा तीनहजार रूपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुनेछ ।

४. ३ कसैले लेखेर वा वचनले वा आकार र चिह्नहारा वा श्रू कुनै किसिमबाट
थी ५ को सरकारको काम कारबाहीको उल्लेख गरी निराधार अप्रभागित
कुरा देखाई थी ५ को सरकार प्रति घृणा, द्रेष वा ग्रवहेलना गरे गराएमा
वा सो गर्ने उद्योग गरेमा दुई वर्षसम्म कैद वा दुईहजार रूपैयाँसम्म जरिवाना
वा दुवै सजाय हुनेछ ।

तर यस उपदफामा लेखिएको कुनै कुराले थी ५ को सरकारको
आलोचना गरेकोलाई यो उपदफा अन्तर्गत अपराध गरेको मानिने हैन ।

५. मित्रराष्ट्र प्रति विद्रोह: कसैले नेपाल अधिराज्यको भूमिबाट कुनै मित्रराष्ट्रको
विरुद्ध हातहतियार उठाई विद्रोह गरेमा वा सो गर्ने उद्योग गरेमा वा दुरुत्साहन
दिएमा सात वर्षसम्म कैद वा पाँचहजार रूपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुनेछ ।

६. जफत हुनेः यस ऐन अन्तर्गतको अपराध गर्ने जस्ता वा प्रयोग गरेको हातहतियार,
खरखजाना वा मालसामान सबै जफत हुनेछ ।

७. मुद्दा हेने अधिकारः यस ऐन अन्तर्गतका मुद्दामा शुरू कारबाही र किनारा गर्ने
अधिकार अन्तर्गत अदालतलाई हुनेछ ।

८. मुद्दाहरू सर्ने: राजकाज (अपराध र सजाय) ऐन, २०१९ अन्तर्गत विभिन्न अदालत
वा अधिकारी समझ दायर भई छिन्न बाँकी रहेका मुद्दाहरू यो ऐन प्रारम्भ भएपछि
सम्बन्धित अन्तर्गत अदालतमा सर्नेछन् ।

९. खारेजी: राजकाज (अपराध र सजाय) ऐन, २०१९ खारेज गरिएको छ ।

आक्षाले,
ईश्वरबहादुर थ्रेष्ठ
थी ५ को सरकारको सचिव

लालमोहर सदर मिति :- २०४६।६।११।४

(२६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।